

ÆLDRESAGEN
Randers -Nørhald-Langå

En historisk gennemgang

De første år

Landsforeningen ÆldreSagen blev stiftet den 14.oktober 1986 på initiativ af Ensomme Gamles værn

Den 1.januar 1987 blev befolkningen opfordret til at melde sig ind i den nye forening.

Man må sige, at Randers hurtigt tog opfordringen til sig for allerede 18. november 1987 blev Ældre Sagen etableret ved et møde i Helligåndshuset..

Der blev valgt medlemmer til en lokalkomiteé og allerede 2 dage efter afholdtes der konstituerende møde.

På dette møde fik komitéen (i dag lokalbestyrelsen) følgende sammensætning :

Formand	Reinhart Vibæk
Næstformand	Gerda Søndergaard
kasserer	Svend Biskjær

sekretær	Inger Faber
medlem	Helga Kjærgaard
medlem	Johannes Hansen
1.suppleant	Tommy Burchiba
2.suppleant	Dagny Christensen

Allerede på første møde drøftede man etablering af en besøgstjeneste og næstformanden og Helga Kærgaard påtog sig denne opgave. Efter fra Landsforeningen at have fået en liste over medlemmer i lokalområdet sendte lokalkomiteén et brev med forespørgsel om eventuel interesse i at blive bsøgsven.

Lokalesituationen.

Hurtigt inde i komitéens arbejde opstod et behov for lokaler til kontorhold og bestyrelsesarbejde, ligesom man også havde brug for faciliteter til sine medlemsarrangementer.

Det gik nemt at få det sidste ønske opfyldt, idet ÆldreSagen i lighed

med andre foreninger fik anvist Fritidscentret., og her har man siden rådet over fredag eftermiddag, hvor der gennem årene har været mangehånde arrangementer. (Herom senere).

Det viste sig meget sværere at finde kontorlokaler ad komunal vej. Trod flere skriftlige ansøgninger og direkte forhandlinger med borgmesteren og embedsværket, var svaret begge steder fra negativt.

Den 8.sep lykkedes det at finde lokaler i St.Volgade 3. Denne adresse havde lokalkomiteén indtil 30.april 1997

Man havde i tiden op til 30.april følt at rammerne var ved at blive for snævre.

Stor var derfor glæden, da man 1. maj kunne indvi større lokaler i Snaregade. Men glæden varede kort, for allerede i oktober samme år meddelte Teknisk udvalg, at lokalerne i henold til midtbyplanen ikke måtte bruges til foreningsvirksomhed. Der kunne ikke gives dispensation

En chokerende oplevelse for afdelingen, som nu stod uden tag over hovedet.

Efter at have sundet sig genvandt komiteén kampånden og tog fat på at undersøge mulighederne.

I et notat, som befinder sig i lokalafdelingens arkiv gør Arne Andersen i detaljer rede for, hvorledes det lykkedes at finde nye lokaler. Han nævner bl.a.:

”Jeg sad på kontoret, da en dame(Jytte Pedersen) ringede og fortalte, at hun havde hørt, at vi manglede lokaler. Da hun selv ville bebo 1.sal, var hun interesseret i en rolig lejer”.

Efter en kort forhandling med Jytte Pedersen og medejeren Godtfred Nielsen og gdkendelse i lokalkomiteén blev lejeaftalen indgået. 3 medlemmer af komiteén Arne Andersen, Arne Sørensen og Kristian Poulsen gik i gang med at renovere lokalerne. Et større arbejde end forventet.. Værten betalte materialerne.

Den 17.april afholdtes reception med besøg af mange gæster, og Ældre Sagens adresse var nu Vestergade 2.

Billede 1 fra reoveringen(haves)

Det nye hjemsted bestod af 2 lokaler, hvor det ene blev benyttet som

kontor og det andet som bestyrelseslokale. Pladsen var meget trang.

Når bestyrelsen var samlet var det umuligt for flere at klemme sig ind i bestyrelseslokalet.

Som et lille kuriosum skal nævnes, at bestyrelsen sad omkring et meget smukt egetræsbord, som kun var få lokalbestyrelser i ÆldreSagen beskåret.

Ud fra det ovenfor skrevne siger det sig selv, at det var umuligt at arrangere medlemsarrangementer.

Med den lokalbestyrelse, som startede sit virke i 2014, og med den udvikling, som ÆldreSagen både lokalt og på landsplan var inde i forstærkedes ønsket om og nødvendigheden af, at ÆldreSagen lokalt rådede over egnede faciliteter, som kunne gøre ønsket til realitet.

Lokalbestyrelsen indgik derfor en kontrakt med Rotaryhuset RandersAPS.

I henhold til kontrakten fik man brugsret over kontorfaciliteter og med møderum med service og plads til omkring.

Siden overtagelsen den 15. marts 2015 har der været afholdt mange forskelligartede arrangementer bl.a din historie – din styrke, hver anden onsdag, demenscafé hver anden torsdag og sangcafé månedlig.

Billede 2 de nye faciliteter

Den sociale indsats/Besøgstjenesten

Allerede på sit stiftende møde den 18. november 1987 diskuterede man muligheden for at etablere en besøgstjeneste. Den daværende næstformand Gerda Søndergaard påtog sig sammen med et bestyrelsesmedlem Helga Kærgarrd at undersøge muligheden. I opstartsfasen gælder det naturligvis om først og fremmest at finde et korps af frivillige kvinder og mænd, som er parate til opgaven.

At det er lykkedes dem, kan man konstatere ud fra den kendsgerning, at i 1990 havde man 2 personer Birgit Kure og Poul Bak Nielsen som var villige til at påtage sig lederrollen og arbejdede sammen i 4 år indtil Birgit Kure overtog kassererposten, som hun i øvrigt bested i samfulde 18 år.

I dette afsnit omkring besøgstjenesten skal ud over ovenfornævnte Birgit Kure også nævnes Poul Bak Nielsen , som tog endnu et år som leder af besøgstjenesten og overgik i 2005 til arbejdet på demensområdet, og Louise Bøggild Skou som gennem 13 år ledede besøgstjenesten. Alle 3 havde en lang karriere i Ældre Sagens tjeneste. Ældre Sagen skylder dem en stor tak.

Igennem alle årene har der været op til 30 – 40 personer, som har virket som besøgsvenner. For nuværende er antallet af besøgsvenner ?

Når først besøgsvært og besøgsven har ”fundet hinanden” står det dem frit for, hvorledes de vil ”bruge” hinanden.

Nogle gange har det dog været nødvendigt at understrege overfor besøgsværten, at der ikke er tale om forøget hjemmehjælp.

Når denne misforståelse er bragt ud af verden fortsætter alt som hidtil.

Inden dette afsnit afsluttes, er det værd at bemærke, at besøgstjenesten har fungeret med 5 ledere og 6 assistenter og særlig bemærkelsesværdigt, at 2 ledere nemlig Louise Bøggild Schou og Frida Pedersen intil nu alene har fungeret i 21 af lokalafdelingens 31 leveår.

Demenscaféen

Ud af besøgstjenesten og på initiativ af Frida Pedersen blev demenscaféen etableret i sundhedscvntret. Dette skete i samarbejde med kommunens demenskoordinatorer.

Caféen var tænket som en oase for demente og deres pårørende, hvor ikke mindst de pårørende kunne dele erfaringer og bekymringer og hente viden og idéer fra de professionelle. ÆldreSagens frivillige i dette arrangement fungerede alene som praktisk medhjælp.

Caféen havde åbent hver tirsdag eftermiddag i ulige uger.

Den organisatoriske udvikling før 2007.

Man havde umiddelbart efter etableringen af lokalafdelingen i Randers undersøgt muligheden for at etablere lokaldelinger i Langå og Nørhald, men ingen af de 2 steder så man sig ikke i stand til at etablere en afdeling, hvorfor de to steder er blevet betjent af Randers (se dog senere om Nørhald)

Umiddelbart efter, at lokalafdelingen var etableret i Randers, opstod der i Purhus et ønske om at etablee sin egen afdeling i den daværende Purhus kommune. Randers bistod med fornøden assistance.

I nogle sammenhænge arbejdede de 2 afdelinger sammen, men overordnet var afdelingerne selvstændige

Den organisatoriske situation efter 2007.

Kommunesammenlægningen 2007 fik også konsekvenser for ÆldreSagen.

Nu var der pludselig 3 lokalafdelinger i Randers kommune. At der var flere lokaldelinger i samme kommune var også tilfældet mange andre steder.

Både i ÆldreSagen og i kommunerne var det henholdsvis et ønske og en nødvendighed, at lokalafdelingerne i en kommune talte med en stemme overfor myndighederne og vore samarbejdspartnere.

Der blev derfor etableret koordinationsudvalg (i daglig tale KU) i hver kommune.

I Randers var man hurtigt i arbejdstøjet og fik valgt KU, som bestod af 2 medlemmer fra hver lokalafdeling.

Man besluttede sig for, at KU-formanden kom fra den største

2 repræsentanter fra Purhus lokalafdeling , som var stiftet i 1997, og 2 repræsentanter fra Assentoft lokalafdeling, som var stiftet i forbindelse med kommunesammenlægningen, hvor Sønderhald blev delt i 2.

Man fik lavet en forretningsorden og lavet regler for fordeling af kommunale midler.

I Randers kan man glæde sig over, at samarbejdet til stadighed har været godt, efter at man had overvundet børnesygdommene.

En anden konsekvens af kommunesammenlægningen var, at den tidligere Langå kommune blev delt mellem Favrskov og Randers. Det betød, at nogle af vore medlemmer skulle flyttes. Lokalformanden fra Favrskov Niels Mark og jeg satte os over et kort, hvorpå var markeret skillelinien mellem de to kommuner og fordelte medlemmerne fra Langå mellem de 2 kommuner. Det betød et tab på 72 medlemmer for Randers' vedkommende

IT området.

I takt med den stigende digitalisering steg også behovet for, at den ældre del af befolkningen fik en vejledning i brugen af de tekniske hjælpemidler.

Med Anders R Sørensen som inspirator besluttede Randers lokalafdeling i samarbejde med Randers Hovedbibliotek at starte en undervisning for vore ældre medborgere. I September 2012 indrykkede afdelingen en annonce i de lokale aviser, hvori man efterlyste personer, som ville fungere som instruktører. Der meldte sig 12 personer, som var parate til at løfte opgaven.

Den 1. oktober 2012 startede undervisningen. Det blev hurtigt et tilløbsstykke således, at man hurtigt måtte øge til 2 ugentlige undervisningsgange. I skrivende stund er der stadig stor aktivitet og omkring 4.000 ældre medborgere har en eller flere gange benyttet sig af tilbuddet.

Af de oprindelige 12 instruktører er der stadig 6 tilbage.

Rejser og ture

Fra lokalafdelingens start har der været stor rejseaktivitet for ture og rejser. Der har i alle tider været tradition for en løvsprøngstur, en åletur og en løvfaldstur.

Allerede i 1991 kunne man i sførårsprogrammet læse om et tilbud på en 5 dages tur til Eschwege- en by i Hessen, og i 1992 gik turen til både Wien, Tyrol og nok en gang Eschwege.

Noget tyder på, at udlandsturene blev arrangeret i samarbejde med FOF, men det lader sig ikke præcist afgøre.

Men fra 1993 til 2011 blev turene og rejserne arrangeret af

lokalafdelingen med Marie Franck som leder, som udover de ovennævnte traditionelle ture også kunne tilbyde medlemmerne 3-6 dages rejser til destinationer som Hahnenkee, Lugano, Tyskland, Holland og Polen,

I 2011 blev Marie Franck efter mange års utrætteligearbejde med ture og rejser afløst af Anna Waldstrøm.

Udover at fastholde de gamle rejsetraditioner sørgede Anna Waldstrøm for, at medlemmerne stadig fik gode muligheder for rimelige priser at komme ud og se smukke steder såvel i Danmark som i udlandet med sig selv i dobbeltrollen som rejseleder og en velinformeret og underholdende guide uanset destinationen.

På trods af den ovennævnte store aktivitet, synes det også værd at bemærke Anna Waldstrøms indsats for at give medlemmerne kendskab til deres egen egn gennem korte eftermiddagsture i og omkring Randers.

Der er intet der tyder på, at Anna Waldstrøm har tabt gnisten og lysten til at berige medlemmerne med gode oplevelser.

Aktiviteter i Badmintonhallen.

En særlig plads i lokalafdelingens historie må tilfalde Birte Grouleff, som i 29 af afdelingens 32 årige eksistens har sørget for at medlemmerne kunne tilbydes gymnasti, yogak og badminton. Gennem årene er ny former for bevægelse kommet på programmet som eksempelvis Ballroom Fitness, Zumba. De sidste aktiviteter varetages dog af andre end Birte Grouleff.

Men uanset hvor mange, der måtte være beskæftiget i Badmintonhallen vil det altid først være Birte Grouleff, som taanken ledes hen på.

At prøve på at sætte tal på ,hvor mange personer der gennem de 29 år har dyrket motion i Badmintonhallen vil kun blive et tankespind, men realiteten er, at Birte Grouleffs indsats har været en uvurderlig hjælp for mange tusinders helbred og fysiske formåen

Afsluttende bemærkninger

Frem til 2015 måtte lokalafdelingen lægge mange ønsker om medlemsarrangementer på hylden for uløste opgaver. Afdelingen havde ikke de nødvendige lokalefaciliteter til arrangementer, som

talmæssigt var for små til Fritidscentret, som var afdelingens eneste mulighed

Men i 2015 ændrede situationen sig mærkbart, da lokalafdelingen lejede sig ind i lokaler i Odinsgade

Nu var der pludselig nye muligheder. En initiativ og entusiastisk bestyrelse tog udfordringen op, og inden man fik set sig om, summede huset af allehånde medlemsaktiviteter – så mange af forskellig kaaarakter, som det vil føre for vidt at beskrive.

Jeg vil derfor anbefale medlemmerne at orientere sig på lokalafdelingens hjemmeside eller i den program.

Denne korte historiske gennemgang er udarbejdet af Jørn Primby formand i perioden 2005-2014.